

Jack Coughlin

in samenwerking met Donald A. Davis

Zwarte Cobra

Deel 3 in de Sniper-serie



Karakter Uitgevers B.V.

Proloog

*December 1992
Mogadishu, Somalië*

Uit de luidsprekers van de Arba-Rucunmoskee in de Somalische hoofdstad Mogadishu klonk de oproep tot het avondgebed. Het was begin december en het koelde snel af. De eerste sterren werden zichtbaar aan de duistere hemel boven de Indische Oceaan, aan de oostkust van Afrika. De stad lag grotendeels in puin en de elektriciteitsvoorziening functioneerde allang niet meer, zodat de sterrenhemel niet door lichtvervuiling werd overstemd. Draagbare generators bromden, kookvuurtjes werden opgestookt, donkere schaduwen bewogen door de straten. Er klonken gewerschoten en gehuil. De angstige inwoners van de stad noemden dit de nachtmuziek.

Een grote man, hij was meer dan een meter tachtig en woog bijna honderd kilo, zocht als in een nare droom zijn weg door de donkere straten en stegen in het noorden van de stad. Hij kende de weg als zijn broekzak. Voor een Somaliër was hij erg groot en zwaar. Bovendien droeg hij een kalasjnikov en schuin over zijn borst een patroongordel met dertig kogels. Een vlijmscherpe machete hing in een schede van canvas op zijn rug, en achter in zijn riem had hij zijn pistool gestoken, een oude Beretta 92.

Zijn echte naam luidde Omar Jama, maar hij werd 'de Cobra' genoemd, een bijnaam die hij te danken had aan zijn wreedheid en moordlust. Hij was nog jong, maar toch al de belangrijkste lijfwacht en beul van de meest gevreesde krijgsheer van de stad, generaal Mohammed Farrah Hassan Aidid.

Op een straathoek zag Omar Jama een groepje mensen staan, waarop hij wegdook om ongezien te blijven. Het was slechts een dakloos geworden gezin dat een veilig onderkomen zocht, maar hij moest voorzichtig zijn, want vanavond bevond de Cobra zich aan de verkeerde kant van de Groene Lijn, ooit de welvarende zakenwijk van de stad waar de leden van verschillende clans vreedzaam hadden samengewoond. Op iedere andere avond zou hem, als hij hier geheel alleen werd betrapt, een langzame en pijnlijke dood te wachten staan. Maar nu was alles anders. Er had zich een

kans voorgedaan die hij niet mocht laten schieten. Hij was behoedzaam, maar had verbazingwekkend veel zelfvertrouwen.

Ooit was Somalië het koloniale kroonjuweel van Italië geweest en nog lang na de Tweede Wereldoorlog, toen de kolonie een Brits protectoraat was geworden, had Mogadishu een zekere vervallen schoonheid gehad. In 1960 werd het land onafhankelijk en de eerste poging tot een staatsgreep volgde al een jaar later. Het land viel uiteen terwijl verschillende stammen de overhand probeerden te krijgen. Het enige waar ze het over eens waren, was hun godsdienst, de islam, maar dat was niet genoeg om ze samen te laten werken in het algemeen belang.

Er brak een burgeroorlog uit, gevolgd door een verschrikkelijke hongersnood die driehonderdduizend levens eiste en zeventig procent van de veestapel uitroeide. Het enige wat in Somalië nog in overvloed te vinden was, was angst. Krijgsheren die zich gedroegen als roversbaronnen plukten met hun gangsters de weerloze, in overbevolkte kampen samengedromde vluchtelingen kaal. Mogadishu werd een wetteloze stad in een wetteloos land.

De rest van de wereld probeerde hulp te bieden en stuurde voedsel en andere goederen naar het stervende Somalië, maar de krijgsheren namen de distributiecentra over en plunderden vrachtvliegtuigen met hulpgoederen zodra ze geland waren. Daarna stuurden de Verenigde Naties blauwhelmen om de hulpverlening te beschermen, maar dat was niet genoeg om de criminele bendes onder de duim te houden. Honger, ziekten en de eindeloze burgeroorlog decimeerden de bevolking.

Op 4 december 1992 werd ingegrepen. De VN en de Verenigde Staten stemden in met een grootscheepse militaire interventie onder Amerikaanse leiding. Er werden duizenden militairen ingezet voor operatie Restore Hope. De krijgsheren moesten nu snel zijn, want wie aan de macht was wanneer de Amerikanen arriveerden, zou waarschijnlijk aan de macht blijven.

Er volgde een fotomoment waarop generaal Aidid, de baas van de Cobra, breed lachend de hand schudde van zijn aartsrivaal, Ali Mahdi Mohammed. Daarmee werd een nieuw bondgenootschap bezegeld dat het einde betekende van de gevaarlijke Groene Lijn. Tienduizend aanhangers van beide krijgsheren waren bij de ceremonie aanwezig en zwaaiden met groene vrede-stakken terwijl verslaggevers, fotografen en televisiecamera's het historische moment vastlegden voor het nageslacht. Checkpoints en barricades werden afgebroken om te demonstreren hoe groot de nieuwe eensgezindheid was. Misschien viel Somalië toch nog te redden.

Een van de aanwezigen bij de ceremonie was Abdiwel Godah Hamud,

een ondergeschikte van Mahdi. Hamud was een man met een goede opleiding en een gladde tong die via de pers vaak allerlei beschuldigingen uitte aan het adres van generaal Aidid. Maar na de ceremonie maakte Hamud van het staakt-het-vuren gebruik om een bezoek te brengen aan verwanten in het oude huis van zijn familie, dat dicht bij de Groene Lijn lag.

Aidid droeg de Cobra op meteen toe te slaan en daarom liep de jonge beroepsmoordenaar nu alleen door de donkere stad. 's Nachts waren de straten vergeven van geboefte dat, zo gespannen als een snaar door het overmatig gebruik van qat, willekeurige slachtoffers beroofde en vermoordde. Omar was niet bang voor zulk ongedierte. Doelgericht liep hij verder.

Langzaam liep hij door de geblakerde resten van de ingestorte Crocadel-Sudkathedraal. Hij probeerde te voorkomen dat tegels braken onder zijn gewicht. Hij sloeg linksaf, een steegje in, liep naar de volgende hoek en verborg zich in een diep portaal, waar hij bleef staan tot hij zeker wist dat hij niet werd gevolgd. Met luid kabaal reed een pick-uptruck zijn kant op, waarop hij besloot rechtsaf te slaan. Hij liep twee blokken naar het oosten, en daarna nog twee straten verder naar het noorden, tot hij in de buurt kwam van het huis van de familie Hamud, waarvan de witgepleisterde muren vol kogelgaten zaten. Het stak scherp af tegen de puinhopen eromheen. Er stond een bewaker voor de poort en binnen scheen fel licht, dankzij een generator die op de binnenplaats stond te brommen.

De Cobra was hier de afgelopen maanden meermaals geweest om de route te verkennen, de plattegrond van het gebouw in zijn geheugen te prenten en drie mogelijke ontsnappingsroutes uit te stippelen. Het stond vast dat hij die op een dag nodig zou hebben en nu was het moment aangebroken dat hij hier zijn laatste bezoek bracht.

Hij sprong, greep de bovenkant van de muur, klom erover en bleef eenmaal beneden roerloos staan tot hij zeker wist dat hij niet was gezien. Alles was zoals hij het zich herinnerde. Het huis verkeerde in redelijk goede staat. De eerste verdieping was bereikbaar via een buitenom lopende trap. Hij nam deze met twee treden tegelijk waarna hij voorzichtig de niet op slot zittende deur opende. Die gaf toegang tot een klein gangetje. Beneden waren vrolijke stemmen te horen. De familie Hamud genoot van dit zeldzame samenzijn. Omar nam de kalasjnikov van zijn schouder en zette de veiligheidspal om.

In de huiskamer zaten vier vrouwen en vijf mannen van verschillende leeftijden op kussens en tapijten. De oudste was Abdiwel Godah Hamud, de adviseur van de krijgshoofd. Ze dronken thee en aten van gerechten die op glimmende schalen waren opgediend. De Cobra kwam tevoor-

schijn en vuurde zijn eerste kogelregen af, zijn wapen rustig van links naar rechts bewegend. De meeste mensen in de kamer raakten gewond of werden dodelijk getroffen. Omar wisselde van magazijn, zette het wapen op enkelschots en schoot iemand dood die op handen en knieën probeerde weg te kruipen, en daarna nog iemand die zich dom genoeg achter een kussen probeerde te verbergen. Daarna zette hij het wapen weer op volautomatisch, want de voordeur werd opengegooid en de lijfwacht stormde naar binnen, die meteen geveld werd door een tweede, lange kogelregen.

Zonder zich te haasten herlaadde de Cobra zijn kalasjnikov, waarna hij het wapen in zijn linkerhand nam om met de rechter de grote machete te trekken die op zijn rug hing. Methodisch liep hij al zijn slachtoffers langs en hakte in op iedereen die nog tekenen van leven vertoonde. Er eenmaal van overtuigd dat hij niemand had overgeslagen, trok hij het hoofd van Abdiwel Godah Hamud omhoog, zodat diens lange nek werd blootgesteld, en hakte met genoeg kracht om hem in een keer te onthoofden. Daarna sneed hij de tong van de dode uit en gooide deze op een schaal met voedsel.

Omar wist natuurlijk wel dat de burenschoten ook hadden gehoord, maar hij leek een stopwatch in zijn hoofd te hebben die precies aftelde hoeveel seconden hij nog had, met inbegrip van een veiligheidsmarge. Er was nog tijd genoeg om de zakken van zijn slachtoffer te doorzoeken, waarin hij enkele honderden Amerikaanse dollars en wat Europese bankbiljetten aantrof. Nu was het tijd om te gaan. Snel holde hij de trap op, waarna hij een Amerikaanse M67-handgranaat in de kamer vol lijkengooide. De explosie maakte de slachting compleet en zou eventuele hulpverleners even doen aarzelen voor ze naar binnen stormden.

Plotseling verscheen er volkomen onverwacht een mager jongetje van een jaar of tien in de laatste deuropening in de gang op de bovenste verdieping. Omar glimlachte, maar zonder medelijden of genade. Hij gaf het kind een harde schop in zijn gezicht en stompte het twee keer hard in de ribben, waarna hij wegliep. Hij liet het kind leven als waarschuwing voor de anderen. *Nee*. De Cobra veranderde al lopend van gedachten, trok zijn Beretta, draaide zich om en vuurde een enkel schot af op de als een elendig hoopje op de grond liggende jongen. Zijn lichaam schokte toen de kogel hem raakte.

Tevreden en verzadigd door het bloed van zijn vijanden klom de Cobra weer over de muur. Hij hijgde niet eens. Mensen holden door de hoofdepoort de binnenplaats op en het huis binnen. Ze gilden toen de lijken werden ontdekt. Het geluid stierf weg in de verte toen Omar Jama wegglipte door de vertrouwde straatjes die hem veilig naar de andere kant van de

Groene Lijn zouden brengen. Nog geen half uur later bracht hij verslag uit aan generaal Aidid. Hij had zelfs nog sneller kunnen zijn, maar onderweg was hij bij een straattentje gestopt om wat met qat gevulde bananenbladeren te kopen. De narcotische bladeren zouden hem helpen te ontspannen. Het staakt-het-vuren was afgelopen.

In de hel hebben ze geen klokken, maar in de chaos van het ziekenhuisje van de Irish Aid Society aan de zuidkant van de Weg van de 21e Oktober hadden ze al evenmin besef van tijd. In deze verzameling gammele gebouwtjes, verscholen achter een manshoge muur die vol kogelgaten zat, waren artsen, verpleegsters, hulpverleners en vrijwilligers koortsachtig aan het werk, want ze probeerden tegelijkertijd een gaarkeuken, een ziekenhuis en een school draaiende te houden. Het gebouwencomplex had het al even zwaar als de mensen zelf.

Molly Egan, de directrice van het ziekenhuisje, droogde haar handen aan een schort vol bloedvlekken en veegde het zweet van haar gezicht met een vieze handdoek. Ze was een lange, slanke vrouw met een gebruint gezicht dat in een andere stad, in een andere tijd, erg in de smaak zou zijn gevallen als ze wat make-up had gedragen. Maar wie had daar nou tijd voor? Sproetjes sierden haar neus en wangen en haar dikke rode haar was kortgeknipt tot boven de kraag, tegen de warmte. Haar groene ogen hadden al veel te veel ellende gezien.

Ze had gehoopt dat het akkoord tussen de krijgsheren en de komst van een buitenlandse interventiemacht Mogadishu eindelijk vrede zou brengen. Nu wist ze dat haar hoop dwaas en ijdel was geweest. De tredmolen van pijn en ellende was zelfs niet langzamer gaan draaien.

De bewaker aan de poort schreeuwde. Molly liep naar buiten en zag een kleine pick-uptruck tot stilstand komen op de binnenplaats. Even was ze bang dat er een bomaanslag zou worden gepleegd, maar toen sprongen twee mannen uit de laadbak die een bewusteloos kind optilden.

‘Deqo!’ riep Egan terwijl ze begon te hollen. Ze sprak deze Afrikaanse naam als Dek-O uit. ‘Ik heb je hier nodig!’

Ze wees naar een tafel van kaal triplex. De mannen legden het jongetje voorzichtig neer. Een van hen had een geweer over zijn schouder hangen en tranen liepen over zijn wangen. Ze begonnen te schreeuwen en met hun armen te zwaaien, maar ze verstond geen woord van wat ze zeiden en concentreerde zich op het bloedende kind. Toen verscheen Deqo Sharif, een donkere Somalische verpleegster, aan haar zijde. Zij bracht de mannen tot bedaren.

‘Dit jongetje is gewond geraakt bij die aanslag bij de Groene Lijn. De

rest van zijn familie is vermoord,' legde Deqo aan Molly uit, terwijl ze het jongetje snel aan een eerste onderzoek onderwierp met voorzichtige, maar doortastende handen. De jongen was er slecht aan toe, want zijn ingewanden puilden als worstjes uit zijn lichaam. 'Hij is in de buik geschoten. Oppervlakkig hoofdtrauma, maar ook gebroken ribben. Misschien hebben die een long geperforeerd.'

Molly Egan kromp ineen. Kinderen werden niet ontzien door het barbaarse geweld in Mogadishu. Iedere dag stierven ze bij bosjes, zowel van de honger als door kogels. Ze hielp mee het gewonde jongetje naar de kleine, overvolle operatiekamer te dragen terwijl Deqo een spoedoperatie voorbereidde en iemand stuurde om haar man te halen, een overwerkte, in de Sovjet-Unie opgeleide chirurg die Lon Sharif heette. Deqo en de grijzende arts waren allebei in de vijftig. Hoe zwaargewond het jongetje ook mocht zijn, toch was hij slechts een van de velen die op die met bloed besmeurde operatietafel terecht waren gekomen.

Toen de arts en de verpleegster aan het werk gingen, liep Molly Egan weg, waarbij ze bijna een ander jongetje omver liep dat met moeite een grote emmer water naar de operatiekamer bracht om die na afloop schoon te maken. Dat was zijn werk. In deze kliniek had iedereen een taak. Het lange en slungelige joch heette Cawelle Sharif en was de achtjarige kleinzoon van dokter Lon en Deqo Sharif, zijn enig overgebleven familieleden. Zijn ouders waren meer dan een jaar geleden omgekomen. Egan nam de emmer van hem over, pakte zijn hand en trok hem de operatiekamer uit. 'Kom maar met mij mee, Lucky,' zei ze op zachte, geruststellende toon. 'Laten we buiten naar de sterren kijken. We hebben genoeg bloed gezien vanavond.'

Mogadishu

*4 december 1992
Twentynine Palms, Californië*

‘Ik weet dat de Verenigde Staten niet in hun eentje alle problemen in de wereld kunnen oplossen.’ President George H. W. Bush hield een televisietoespraak en Kyle Swanson, gunnery sergeant bij het Amerikaanse Korps Mariniers, zat naar hem te luisteren op zijn kruk in een bar in Twentynine Palms, Californië. Er daalde een ongebruikelijke stilte over de populaire kroeg toen ook andere fitte jonge kerels ophielden met hun spelletje pool, het proosten met flessen bier en het versieren van meiden. Ze hadden allemaal al eerder televisiereportages gezien over de verschrikkingen in Somalië, een land in het verre Afrika, waar een mensenleven geen stuiver waard was en wrede krijgsheren de dienst uitmaakten. De VN-vredesmacht was niet in staat gebleken een einde te maken aan het geweld en de geruchten over een mogelijke Amerikaanse interventie waren als een lopend vuurtje door het trainingskamp in Twentynine Palms gegaan. De president zag er bezorgd uit en klonk alsof hij een besluit had genomen. ‘Maar we weten ook dat sommige wereldproblemen niet kunnen worden opgelost zonder Amerikaanse hulp, en dat een Amerikaans ingrijpen vaak de katalysator is voor een breder, internationaal ingrijpen.’

De mariniers in de drukke bar juichten. ‘Zo is het!’ riep een van de mannen. ‘Hij zegt waar het op staat!’ schreeuwde weer een ander. Opgewonden kreten weerkaatsten tegen de muren.

‘Hij heeft het toch over ons, sergeant Swanson?’ vroeg korporaal David Delshay, een uit de kluiten gewassen sluipschutter die aan een klein tafeltje de laatste teug uit een fles bier dronk. Delshay, een indiaan die de Apache werd genoemd, had een keu in zijn andere hand en wachtte tot

hij weer aan de beurt was in zijn potje poolbiljart tegen korporaal Mike Mancuso.

‘Precies,’ zei Swanson. Iedereen die op deze grote, zanderige legerbasis in de woestijn van Noord-Californië werkte, wist dat dit eraan zat te komen. Somalië had hulp nodig en op de tv die hoog boven de bar hing, was de president te horen die zei dat de VS het voortouw zouden nemen in een haastig bijeengesprokkelde coalitie. Dat betekende dat het 1ste Bataljon van het 7de Korps Mariniers de voorhoede zou vormen van een 28.000 man sterke Amerikaanse interventiemacht. En Kyle Swanson en zijn verkenner-sluipschutters zouden daarvan weer de voorhoede vormen.

Big Mike Mancuso, die deel uitmaakte van Swansons sniperteam, snapte het niet helemaal. ‘Maar hij heeft net de verkiezingen verloren. Hoe kan hij ons nu op pad sturen?’

‘Bill Clinton wordt pas over een maand ingezworen, idioot,’ zei een brunette in strakke jeans die tegen Swanson aanleunde. ‘George Bush is tot die tijd president. Jullie gaan op safari, jongens.’

Kyle gaf haar een kneepje in haar schouder. Meiden waren gek op sluipschutters, en Swanson hield van meiden. Ze kwamen en gingen als eb en vloed, want iedere relatie kon plotseling voorbij zijn, soms zelfs zonder belletje, wanneer Swanson weer op pad werd gestuurd voor een missie waarover hij niemand iets mocht vertellen. Vier weekendjes met hetzelfde meisje leken wel een mensenleven. Hij was tevreden met deze gang van zaken. En de meiden uit de buurt wisten wat ze konden verwachten.

‘Mariniers gaan waar en wanneer ze worden gestuurd, en vechten tegen wie ze moeten vechten,’ zei hij.

Het was weer zover. Bush was nog maar nauwelijks klaar met zijn aankondiging van operatie Restore Hope, of er werden al automatisch berichtjes verzonden vanuit een centrale. De pieper aan Swansons riem begon te zoemen. Hij schakelde hem uit en zag dat sommige anderen in de bar ook op hun semafoons keken. Ze dronken hun flesjes leeg, betaalden, gaven hun meisjes een laatste zoen en liepen naar buiten, terug naar de basis. Nog geen kwartier later was de parkeerplaats nagenoeg leeg.

Het 1-7 was de hele verdere week bezig met inpakken waarna het vertrok, tussenstops makend in Maine en Duitsland. Sergeant Kyle Swanson zette op vrijdag 11 december 1992, vlak voor de kerst, zijn eerste stappen in de Hoorn van Afrika.

Hij zette zijn slappe junglehoed op zodra hij op het asfalt van het vliegveldje van Mogadishu stapte. Ook deed hij zijn gepolariseerde Oakley-

zonnebril op waarna hij een eerste blik wierp op de rommelige, zwaar beschadigde stad, die nog stinkend uitdamppte, want het was het regenseizoen en er was net een stortbui gevallen. Hij had het gevoel dat de stad meteen zijn oog op hem had laten vallen, hem strak aankeek en hem opeiste. De sniper voelde de adrenaline door zijn aderen stromen en wist meteen dat hij hier thuishoorde. Hij was hier weliswaar nog nooit geweest, maar toch was het niet nieuw. Swanson had dienst gedaan op allerlei beroerde locaties, en al zag Mogadishu er nog zo gevaarlijk uit, toch wist hij dat hij de stad aan zou kunnen. Swanson vond het eigenlijk best wel prettig om hier te zijn, terug op het scherp van de snede, waar hij thuishoorde.

Hij hing zijn geweer over zijn schouder en voegde zich bij zijn compagnie, terwijl er uit andere toestellen nog meer mariniers de felle zon in liepen. Ze maakten deel uit van de tweeduizend soldaten die de voorhoede vormden van de tienduizenden troepen uit de VS en andere landen die hier uiteindelijk zouden worden gestationeerd. Maar Swanson was hier niet om voedsel uit te delen. Hij had een speciale opdracht, namelijk zich verborgen te houden, goed te observeren en waar nodig te doden.

Binnen een paar uur na de landing bevond hij zich op een kilometer van het vliegveld, verborgen in een puinhoop die ooit een huis was geweest. Zijn rechterwang drukte comfortabel tegen de kunststof kolf van zijn Remington M40A1-grendelgeweer, dat geladen was met 7.62x55mm-munitie en op een tweepoot steunde. Hij gebruikte de uiterst scherpe Unertl tien keer vergrotende richtkijker om het landschap met zijn ogen af te tasten, terwijl zijn spotter, korporaal David Delshay, naast hem lag en hetzelfde deed met een verrekijker. Met een laser-afstandsmeter bepaalden ze de afstand tot verschillende vaste objecten. Allemaal normale sniper-procedures. Achter hen landden met de regelmaat van de klok vliegtuigen, terwijl de voor anker liggende schepen van de Marine Expeditionary Force voorraden en uitrusting aan land brachten in de verder lege haven. Swanson besteedde aan dat alles geen aandacht, want zijn geoefende blik was landinwaarts gericht, op de stad, terwijl hij samen met Delshay een kaart maakte van wat er voor hen lag. Ze waren nog maar net gearriveerd, maar nu al op een ver vooruitgeschoven post, en dienden als een gevaarlijke, maar desnoods vervangbare barrière. Als iemand het in zijn hoofd haalde de luchthaven aan te vallen, moest hij eerst langs Swanson en de Apache zien te komen. Ze hadden daar geen van beiden problemen mee.

Het sniper-team bleef de hele dag op zijn post, in de brandende zon, en later in de middag doorweekt dankzij een zware stortbui. Swanson zag een hoop gewapende, vijandelijke soldaten rondlopen, maar zijn instruc-

tie luidde dat hij pas in actie mocht komen als de vijand het vuur opende. Hij prevelde in gedachten een gebedje dat ze dat zouden doen, maar dat gebeurde niet. Het was moeilijk de trekker niet te mogen overhalen als je de gangsters in het vizier had die de reden waren voor zijn komst. Ze stalen alles wat los en vast zat, mishandelden mensen op wrede wijze en gebruikten honger en ziekten als wapens tegen de bevolking.

Toen de zon eindelijk onderging, keerden de twee vermoeide snipers terug naar de luchtmachtbasis, waar inmiddels nog meer mariniers waren aangekomen. De basis stroomde snel vol. Swanson maakte zijn wapens schoon, haalde schone spullen, nam wat te eten, waste zijn gezicht en handen en viel ondanks de herrie meteen in slaap. Voorlopig was Somalië zijn thuis.

Op maandag barstte de beveiligde zone al uit zijn voegen, terwijl er nog altijd ieder uur vliegtuigen landden met meer soldaten: gevaarlijk uitzienende Turken, zwaargebouwde Saudiërs, relaxte Canadezen, druk pratende Pakistanen, Fransen, Kenianen en nog meer mariniers, tot er honderden soldaten als haringen in een ton zaten in de haven en op het vliegveld. Swanson en zijn sniperteams vergrootten de radius van hun uitkijk tot twee kilometer, en begonnen met het geven van dekking aan patrouilles die zich voor het eerst te voet in de buitenwijken van de stad waagden. Het gevoel in een nieuw en vreemd land te zijn was alweer weg en ze bereidden zich erop voor dat ze hier waarschijnlijk lange tijd gestationeerd zouden zijn.

Na een week had Mogadishu hem op de knieën gekregen. Deze stad, die de mariniers nu 'de Mog' noemden, sloeg hem zodra hij 's ochtends zijn ogen opende in het gezicht en bereed hem de rest van de dag alsof hij een getemd paard was. Zelfs als hij 's nachts opstond om te plassen, keek de stad mee. Zijn moreel daalde met het uur, want zijn hele wereld bestond nog slechts uit de Mog, en dat de hele dag door. Als hij naar de radio luisterde, ging het op de BBC World Service alleen maar over de Mog. Het gevoel van wanhoop werd nog eens versterkt door de hartverscheurende beelden van honger en ellende die hij overal om zich heen zag, maar zelfs daar werd hij gevoelloos voor. Je kon als individu maar zoveel ellende verwerken. Het vrat energie en sneed in je ziel. Het werd steeds moeilijker scherp te blijven en zijn snipers alert te houden. Afgezien van de krijgsheren en hun strijders die 's nachts met elkaar probeerden af te rekenen, werd er weinig gevochten, alsof er alleen een ondergronds oorlogje gaande was, pal onder de neus van een reus.

De politiek had de openlijke vijandelijkheden opgeschort, maar elke dag zag hij de ellendelingen. Hij mocht alleen niet op ze schieten zolang

zij dat niet eerst deden. Het was frustrerend. De strijders van de verschillende krijgsheren in Mogadishu waren duidelijk geen partij voor de interventiemacht en vermeden confrontaties in de stad. Ze kropen weg als ratten om elders zwakkere slachtoffers te zoeken. In reactie daarop stuurde de leiding van Task Force Mogadishu zo snel mogelijk troepen van het vliegveld naar het platteland om de zich snel verplaatsende groepjes gewapende gangsters te snel af te zijn.

De verveling en frustratie werden doorbroken op de ochtend van zondag 20 december. Swanson werd naar de tent geroepen waarin het hoofdkwartier van zijn bataljon was gevestigd waar hij te horen kreeg dat hij extra uitrusting moest halen en zes van zijn beste sluipschutters moest kiezen. Een Amerikaanse legereenheid in het stadje Afgoye, veertig kilometer verder naar het westen in de Shabellevallei, werd regelmatig beschoten en vroeg om hulp. Kyle zocht zijn mannen, waarna ze vertrokken in een paar Humvees. Ze waren allemaal blij eventjes weg te mogen uit de Mog, en misschien zelfs te mogen vechten.

Ze reden een vreedzame oase binnen; een weelderig groene strook akkerland die de loop van een rivier volgde. De legerofficier die hier de leiding had, vertelde Kyle dat de schoten waren gelost vanuit een groepje bomen aan de westzijde van het stadje. Met hun wapens op scherp verspreidden Swanson en zijn mannen zich door het gebied. Niets te zien. De mensen waren druk met hun dagelijkse bezigheden en de voedseluitdeling verliep ondanks de grote drukte vlekkeloos. Soldaten zaten ontspannen in de schaduw met hun uitrusting op de grond. Nergens werd geschoten. Swanson ging weer terug naar de officier die de leiding had.

De majoor wist zeker dat er geschoten was, zodat Kyle op een dak klom voor een beter uitzicht op de dichtbegroeide omgeving. Daar stuitte hij op een groepje Amerikaanse, vrouwelijke soldaten die slechts gehuld in beha en slipje lagen te zonnebaden. Ze waren erg onaangenaam verrast dat hij hun privacy schond op deze zondagochtend, en hij was al even misnoegd over het feit dat hij en zijn team hier met grote haast naartoe waren gekomen voor een vals alarm. De aanblik van de bijna naakte G.I. Janes maakte geen indruk op hem. Hij liep weer naar beneden, snauwde tegen de officier dat de discipline erg laks was en ging met zijn team terug naar de grote stad.

Mogadishu wachtte rustig tot Swanson terugkwam en was toen klaar voor de volgende ronde.

Twee dagen later, in de vroege uurtjes van de ochtend, had Swanson zijn eerste echte ontmoeting met de vijand tijdens een patrouille in de stad. In-

middels was de buitenlandse interventiemacht uitgegroeid tot de grootste 'gang' van de stad en nog altijd arriveerden er nieuwe mariniers en VN-troepen. De stad was van hen.

De mariniers liepen door een inmiddels goed bekende straat naar een ommuurd privéterrein. De sergeant die de leiding had over de patrouille knipoogde naar Swanson. 'Jij mag de honneurs waarnemen. Ik heb het gisteren al gedaan. Hij begint er genoeg van te krijgen.' Swanson klopte op een donkere, hardhouten deur. Het was precies zeven uur 's ochtends op dinsdag 22 december.

De deur werd geopend door een slanke Somalische man met grijzend haar en een snor. Hij had de slaap nog in zijn ogen. De krijgshoofd, generaal Mohammed Farrah Hassan Aidid, ergerde zich duidelijk dood. Al een hele week kwamen de mariniers belachelijk vroeg aan zijn deur kloppen, alleen maar om hem duidelijk te maken dat ze in dit deel van de stad, waar hij heer en meester was geweest, konden doen en laten wat ze wilden.

'Goedemorgen, generaal,' zei Swanson, zijn zonnebril afzettend om de krijgshoofd eens goed te kunnen opnemen. Hij onderdrukte een valse grijns en sprak op een neutrale, beleefde toon. 'We komen alleen even kijken hoe het gaat. Alles goed met u vandaag?'

Op klagende toon en knarsetandend van woede antwoordde de krijgshoofd: 'Dat doen jullie nou elke ochtend. Waarom? Waarom altijd bij mij en niet bij anderen?'

Kyle negeerde deze opmerking en tikte spottend saluerend zijn helm aan. 'Fijne dag verder, generaal. Als we iets voor u kunnen doen, zegt u het maar.'

De patrouille liep verder, de krijgshoofd alleen in de deuropening achterlatend. De zon steeg brandend naar het zenit, waarna in de middag de gebruikelijke stortbuien volgden, en daarna weer een nacht vol gewerschoten in de binnenstad.

Generaal Aidid was zeker niet weerloos, al moest hij onder deze omstandigheden wachten tot zijn tijd kwam. De ochtendvisite van de mariniers was irritant, maar maakte deel uit van een veel groter spel.

De inlichtingendienst op het vliegveld had vernomen dat hij in strijd met de bepalingen van het staakt-het-vuren ergens in de stad wapens verzamelde. Dat de krijgshoofd loog, verraste niemand, maar de grote vraag was of hij bereid was geweld te gebruiken om zijn arsenaal te verdedigen. De mariniers besloten de wapens in beslag te nemen.

De dag na zijn ochtendbezoekje aan de krijgshoofd, het was woensdag 23

december, vertrokken Kyle Swanson en twee van zijn teams al vóór zonsopgang om in het geheim posities in te nemen rond het ommuurde terrein. Ze verkenden de omgeving op eventueel gevaar en nadat ze bericht hadden gestuurd dat het doodstil was op het terrein, kwam er een heel peloton mariniers in actie, begeleid door gevechtshelikopters en aangepaste, zwaarbewapende Humvees. Zo'n eenheid werd een CAAT (Combined Anti Armor Team) genoemd. De zwaarbewapende eenheid verscheen als uit het niets en zag er in Swansons ogen onstuitbaar uit toen hij haar van duizend meter afstand door zijn richtkijker bekeek.

Maar de eenheid was wél te stuiten, want ze kwam pal voor de poort tot stilstand. De stoere luitenant die de leiding had, werd tot staan gebracht door een enkele Somalische politieman in een lichtblauw hemd, lichtblauwe pet, donkere broek en soldatenkistjes. De politieman stond met zijn handen in zijn zij en schreeuwde de soldaten toe dat dit terrein het privé-eigendom was van generaal Aidid en dat de mariniers of wie dan ook er dus niets te zoeken hadden. Swanson kon zijn ogen niet geloven. Het momentum van de aanval was doorbroken en de suggestie van macht en onoverwinnelijkheid was in rook opgegaan. De helikopters vlogen heen en weer en de Humvees stonden te wachten.

De luitenant was een voormalige hulpverlener voor drugsverslaafden en een nieuweling, maar in Swansons ogen was dat geen excuus. Hij had zich niets van die politieman moeten aantrekken. En de pelotonsergeant, een oude rot, had het laten gebeuren!

Swanson kwam uit zijn schuilplaats tevoorschijn en stormde naar voren. Na bijna een kilometer te hebben gehold, kwam hij hijgend bij de poort aan. Hij negeerde de passieve luitenant en de tijdrekkende sergeant en riep naar de teamleiders van de mariniers dat ze op moesten rukken, en het terrein op moesten gaan met hun wapens in de aanslag en hun ogen open. Dit was geen beleefdheidsbezoekje.

Op dat moment reed een pick-uptruck op hoge snelheid de poort uit. Generaal Aidid sprong eruit en begon tegen de luitenant te schreeuwen terwijl Swanson het peloton nog steeds toeriep dat ze naar binnen moesten. Pas toen de mariniers in beweging kwamen, draaide Kyle zich om naar Aidid, die tegen de tweeëntwintigjarige luitenant stond te schreeuwen. De sergeant deed niets.

Er verscheen een blik van herkenning op het gezicht van Aidid toen hij Swanson zag, die hem slechts een paar dagen eerder had gewekt. De snipper greep de generaal bij zijn kraag en gooide hem op de grond.

‘Op de grond, jij. En snel een beetje! Nu meteen!’ brulde Swanson.

Omar Jama, die achter het stuur van de pick-uptruck had gezeten, was

bij de auto blijven staan toen zijn generaal tegen de luitenant stond te schreeuwen, maar toen Swanson erbij kwam en Aidid tegen de grond smeed, begon de Cobra te rennen. Swanson zag hem aankomen, ontweek hem met een schijnbeweging en schopte de Cobra achter in de knie terwijl hij langs hem heen vloog, waarna hij ook nog een schouderstoot uitdeelde. De uit evenwicht geraakte Omar Jama voelde een ruk aan zijn kraag en voor hij het wist, beet ook hij in het stof. 'Op de grond jij. Jullie blijven allebei liggen!' snauwde Swanson terwijl hij zijn M16-geweer op hun ruggen richtte.

Andere Somaliërs keken vol ongeloof naar hun leiders, die nu zo vernederd op de grond lagen. Ze waren niet gewend aan tegenspraak en dit was dus onvoorstelbaar, maar iedere gedachte aan heldhaftig ingrijpen verdween zodra de mariniers het terrein op stormden en hen gevangennamen. De grote Humvees kwamen dreigend naderbij en de helikopters bleven met boordkanonnen en raketten in de aanslag boven ze hangen.

De confrontatie was voorbij. De handen van de Somalische militieleden, hun vernederde krijgsheer en zijn gevreesde lijfwacht, de Cobra, werden vastgebonden achter hun rug met PlastiCuffs.

Swanson ging op één knie naast Aidid zitten en leunde op zijn geweer. 'Luister goed, generaal,' zei hij. 'Somalië heeft misschien geen regering, maar er is wel een nieuwe sheriff in de stad, en dat is het Korps Mariniers van de Verenigde Staten. Knoop dat in uw oren.'

Aidid wisselde een blik van verstandhouding uit met de Cobra. De twee machtige mannen waren openlijk te schande gezet en binnen een paar seconden volkomen hulpeloos geworden. Die behandeling zou mogelijk twijfel zaaien bij hun manschappen, die er getuige van waren geweest of er nog van zouden horen. Dat kon niet ongestraft blijven. Dat moesten ze die vent betaald zetten.

Ze hadden de zwarte letters op het uniform van de marinier zien staan – SWANSON – en zwijgend prenten ze de naam van deze buitenlandse bezetter in hun geheugen. Zodra de kans zich voordeed, zou hun aangetaste eer gewroken worden met zijn bloed.

Swanson wist dat hij zich hun haat op de hals had gehaald, maar dat kon hem niets schelen.